

RISEBA

Biznesa, mākslas un tehnoloģiju
AUGSTSKOLA

APSTIPRINĀTS

Senāta sēdē

21.02.2024. Prot. Nr. 24/1.1-7/2

SASKAŅOTS

Studiju programmas padomes sēdē

14.12.2023., Prot. Nr. 23/1

Studiju virziena “Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība”

Studiju programmas “Uzņēmējdarbības vadība” raksturojums

par 2022./2023. studiju gadu

Studiju programmas direktors

Aleksandrs Skvorcovs

Saturs

1.	Studiju programmas raksturojošie rādītāji.....	4
1.1.	Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas studiju gada ietvaros.....	4
1.2.	Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums.....	4
1.3.	Apraksts un analīze par īstenotajām studiju formām.....	4
1.4.	Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, mērķauditorija un tās atbilstība esošajām studiju formām, analīze par absolventu nodarbinātību	4
2.	Studiju saturs un īstenošana.....	5
2.1.	Studiju programmas satura analīze	5
2.2.	Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu	5
2.3.	Prakses nodrošinājums, prakses darba organizācija un rezultātu analīze, ja studiju programmā ir paredzēta prakse	7
2.4.	Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.....	8
2.5.	Studējošo ienākošā un izejošā mobilitāte studiju programmas ievaros.....	9
2.6.	Audīta, monitoringa un aptauju novērtējumi un to rezultātu analīze programmas kontekstā	9
2.6.1.	<i>Studiju kursu Moodle vietņu audīta rezultātu analīze .....</i>	9
2.6.2.	<i>Studiju kursu vērtējumu objektivitātes monitoringa analīzes rezultāti .....</i>	9
2.6.3.	<i>Studējošo atbiruma un tā iemeslu analīze .....</i>	9
2.6.4.	<i>Studējošo studiju kursa (t.sk. mācībspēka) novērtēšanas analīze .....</i>	10
2.6.5.	<i>Studējošo ikgadējās anketēšanas rezultātu analīze .....</i>	10
2.6.6.	<i>Studiju programmas novērtējums .....</i>	10
2.6.7.	<i>Noslēguma darba izstrādes procesa novērtējums .....</i>	10
3.	Studiju programmas resursi un nodrošinājums	11
3.1.	Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai.....	11
3.2.	Studiju maksas konkurētspējas novērtējums	14
4.	Mācībspēki.....	15
4.1.	Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums.....	15
4.2.	Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums, to ietekme uz studiju kvalitāti ...	15
4.3.	Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums	16

5.	Būtiska informācija par studiju programmu	17
5.1.	Studiju virziena akreditācijas ekspertu noteikto rekomendāciju ieviešanas gaita	17
5.2.	Studiju programmas padomes darbība	17
5.3.	Studiju programmas stiprās un vājās puses	17
5.4.	Studiju programmas attīstības plāns	18

1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas studiju gada ietvaros

Kopš iepriekšējās akreditācijas studiju programmas parametros būtisku izmaiņas nebija veiktas. Tomēr tagad 3. un 4. kursa studentiem ir iespēja doties dubultgrāda apmaiņas programmā uz partneraugstskolu Haaga Helia University of Applied Science Somijā.

1.2. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums

1.2.1. Uzņemto studējošo skaita dinamika (pa kursiem un studiju gadiem):

2022./2023.studiju gadā tika uzņemti 52 studenti, kas ir par 14 studentiem (jeb 21%) mazāk nekā 2021./2022.studiju gadā.

1.2.2. Absolventu skaita dinamika:

2022./2023.studiju gadā 33 absolventiem tika piešķirts profesionālais bakalaura grāds un profesionālā kvalifikācija. Salīdzinājumā ar iepriekšējo studiju gadu, absolventu skaits ir samazinājās par 23%.

1.2.3. Studējošo atbirums (pa gadiem un kursiem), norādot arī atbiruma iemeslus:

2022.-2023.studiju gadā tika atskaitīti 36 studenti dažādu iemeslu dēļ. Lielākā daļa studentu – 26 (67%) tika atskaitīti no tālmācības (latviešu valodas plūsma). Studentu atbiruma iemesli ir šādi:

- *Augstskolas lēmums (akadēmiskie vai finanšu parādi) – 74%;*
- *Augstskolas maiņa – 3%;*
- *Finanšu nepietiekamība – 5%;*
- *Iemesls nav norādīts – 8%;*
- *Personīgie iemesli (ģimene, veselība, darbs u.c.) – 10%.*

1.2.4. Studējošo skaita sadalījums pa studiju programmu īstenošanas valodām:

Uz 01.10.2023. kopējais studējošo skaits programmā „Uzņēmējdarbības vadība” bija 310 studenti, kas ir par 19% mazāk nekā uz 01.10.2022., kad kopējais studējošo skaits programmā bija 382 studenti. Studējošo skaita samazinājums ir saistīts ar to, ka sākot ar 2019.gada 01. janvārī vairs nenotiek uzņemšana grupās studijām krievu valodā.

1.2.5. Studējošo skaita sadalījums pa finansējuma avotiem:

Visi studiju programmas 310 studējošie studē par studiju maksu. Tomēr augstskola piedāvā studējošiem plašas studiju maksas atlaīžu iespējas, atsevišķos gadījumos līdz pat 100% un elastīgus studiju apmaksas nosacījumus.

1.2.6. Statistika par pilna laika (ārpus apmaiņas programmu ietvara) studējošajiem no ārvalstīm, norādot studējošo mītnes valsti:

Studiju programmā studē tikai 12 ārvalstu studenti, bet visi no tiem studē tālmācības formā.

1.3. Apraksts un analīze par īstenotajām studiju formām

- *54 studējošie (jeb 17%) ir pilna laika studenti,*
- *68 studējošie (jeb 22%) ir nepilna laika klātienes studenti,*
- *188 studējošie (jeb 61%) ir nepilna laika tālmācības studenti.*

1.4. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, mērķauditorija un tās atbilstība esošajām studiju formām, analīze par absolventu nodarbinātību

Kopš iepriekšējās akreditācijas būtisku izmaiņu nav. Turpina pieaugt studentu skaits nepilna laika tālmācībā. Ņemot vērā Latvijas demogrāfisko situāciju un lielu konkurenci Latvijā, kopējais vietējo studentu skaits pilnā laikā turpinās mazināties, tāpēc nepieciešams meklēt iespējas attīstīt studiju programmu, lai tā būtu pievilcīgāka un saistošāka studentiem tālmācības formā.

2. Studiju saturs un īstenošana

2.1. Studiju programmas satura analīze

Kopš iepriekšējās akreditācijas būtisku izmaiņu nav, tomēr uzņemšanas noteikumos turpmāk netiks piedāvātas specializācijas "Mārketinga vadība" (lai izvairītos no iekšējas konkurences ar programmu "Sabiedrisko attiecību un reklāmas menedžments") un specializācija "Loģistika" (zemās studentu intereses dēļ - blakus tiek īstenota RTU bakalaura programma "Uzņēmējdarbības loģistika", kā arī RISEBA vairs nepiedāvā 100% atlaides t.i. "budžeta vietas").

2.2. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu

Studijuursos iekļautā informācija izriet no studiju kursa mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem, kuri savukārt izriet no programmas mērķa un sasniedzamajiem rezultātiem. Sasaiste ir labi atspoguļota studiju programmas kartējumā.

Visi programmas studiju kursi ir iedalīti 6 blokos:

- 1 - Vispārizglītojošie studiju kursi;
- 2 - Nozares teorētiskie pamatkursi;
- 3 - Nozares profesionālās specializācijas kursi;
- 4 - Izvēles kursi;
- 5 – Prakse;
- 6 - Kvalifikācijas (bakalaura) darbs.

Katram studiju kursam ir definēts mērķis, sasniedzamie rezultāti. Visu studiju kursu zināšanas, prasmes un kompetences ir sasaistīti un pakļauti studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem. Katrs studiju kurss ir nodrošina 1 līdz 5 programmas sasniedzamo rezultātu apguvi. Katram programmas sasniedzamajam rezultātam atbilst vismaz 1 studiju kurss, bet vidēji tie ir 5 vai vairāk kursi.

Pirms semestra sākuma katram mācībspēkam ir jāatjaunina kursa apraksts, izvērtējot esošos kursa mērķus un sagaidāmie studiju rezultātu, un jāpārskata piedāvātie mācību materiāli un literatūras avoti, pārlicinoties, ka literatūra ir aktuāla un tiek prezentēti jaunākie pētījumi šajā jomā.

Analizējot studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" satura atbilstību Valsts standartu prasībām, var secināt, ka programma pilnībā atbilst prasībām.

Lai nodrošinātu kursu savstarpēju papildināšanu, kā arī nepārklāšanos, mācībspēki regulāri pārrunā studiju programmas struktūru. Studiju kursu apraksti ir pieejami platformā e-riseba, līdz ar to mācībspēki var redzēt arī citu studiju kursu aprakstus, lai nodrošinātu savstarpēju sasaisti.

Zināšanu apguve, prasmju un kompetenču stiprināšana studiju programmā ietver teorijas, instrumentus, praktiskus piemērus, lekcijas, grupu uzdevumus, interaktīvās diskusijas un nozari pārstāvošu vieslektoru lekcijas. Mācīšanās programmas ietvaros galvenokārt notiek darba grupās un pašmācības ceļā, kas ir visu programmas kursu būtiska mācīšanās daļa. Lomu spēles un video mācīšanās ir mācību procesa neatņemama daļa.

Pasniedzēji atbilstoši mācību kursam, tēmām, materiāltehniskajam nodrošinājumam, izglītojamo sagatavošanas līmenim izvēlas daudzveidīgas mācību metodes: lekcijas, demonstrējumi un uzskate, praktiskie darbi, prezentācijas, diskusijas, grupu darbs, patstāvīgais darbs, projektu darbs, situāciju analīze, darbs interneta vidē, praktiskās mācības skolā un uzņēmumā, mācību ekskursijas. Studiju procesā arvien vairāk tiek izmantotas jaunākās tehnoloģijas, materiāli tehniskais aprīkojums pilnībā nodrošina pasniedzējiem un izglītojamajiem iespēju izmantot IT un interaktīvās mācību metodes.

Ņemot vērā, ka programma tiek īstenota dažādās valodās, nepastāv atšķirības starp tām. Studiju īstenošanas metodēm tiek pievērsta būtiska loma studiju procesā, pasniedzēji tiek rosināti izmantot jaunākās un interaktīvās studiju metodes.

Uzsākot studijas, tiek nodrošināts oficiālā studiju atklāšanas nedēļa, kurā studējošie ņem dalību radošās aktivitātēs, piem. "RISEBA hakatons". Katras programmas studenti studijas sāk ar ievaddienu (sapulci), kura ietvaros viņi tiek informēti par studiju procesa administrēšanas nosacījumiem un piedāvātajām iespējām. Tāpat tiek nodrošināta studējošo savstarpēja iepazīšanās un saliedēšanai.

Studējošie tiek motivēti regulāri apgūt visas nodarbības. Uz katru 2 KP studiju kursu ir vismaz viens pārbaudes darbs – starppārbaudījums (4 KP – 3 starppārbaudījumi, utt). Gadījumā, ja studējošais nav sekmīgi nokārtojis starppārbaudījumu, viņš/a nevar iegūt sekmīgu gala atzīmi kursā. Nereti studējošiem nepieciešams pierādīt savas iepriekšējos studiju kursus iegūtās zināšanas.

Studiju mērķu sasniegšanai studiju procesa laikā var būt paredzētas dažādas zināšanu un prasmju pārbaudes un novērtēšanas metodes (t.sk. arī tālmācībā).

Priekšmeta (studiju kursa) zināšanu un prasmju demonstrācijai var būt izmantotas novērtēšanas metodes, tādas kā: praktiskais darbs un mājas darbs, atbildes uz jautājumiem, kuras ir piedāvātas teksta veidā, vai elektroniskā veidā, kontroldarbs, eksāmens, tests; referāta vai īsas esejas uzrakstīšana.

Analītisko prasmju novērtēšana ir zināšanu un prasmju pārbaude pēc parametriem: praktisko situāciju risināšana, kas paredz atbilstošās analītiskās metodes izvēli, rezultātu prezentēšana.

Uz sintēzes līmeņa studentam ir jābūt spējīgam demonstrēt prasmes apkopot, kombinēt, izdalīt galveno, atrast iemeslu-seku sakarības, izstrādāt alternatīvos variantus uzņēmu vai organizācijas vadības problēmas risināšanai un izvēlēties optimālo risinājumu. Tam ir jāsaprot jaunu lēmumu, jaunu biznesa problēmas risināšanas veidu, biznesa plāna melnrakstu, sociālo tīklu stratēģiju, u.c. . Atbilstoši zināšanu un prasmju novērtēšanas iespējas var būt: praktiskās situācijas analīze, darbs grupā, scenāriju un prognožu izstrādāšana, pašu pētījuma organizācijas prakses laikā, tēžu uzrakstīšana zinātniskajam rakstam.

Spēja iegūt vērtību no studiju materiāla savam noteiktam profesionālam mērķim raksturo augstāko apgūstāmās studiju programmas domāšanas līmeni - izvērtēšanu. Iespējamās zināšanu un prasmju kontroles un novērtējuma veidi: praktiskās situācijas analīze un tās prezentācija grupas interesēs, eksperta slēdziena uzrakstīšana, spēja dot padomu un izstrādāt priekšlikumus, projekta izstrādāšana uz hipotēzes pamata, bakalaura (kvalifikācijas) darbs, zinātniskā raksta sagatavošana (sadarbība ar RISEBA mācībspēkiem).

Bakalaura studentu zināšanu, prasmju un kompetenču kvalitāte tiek vērtēta, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā un studiju kursu aprakstā. Studiju kursa laikā notiek regulāra studentu darba vērtēšana lekcijās un patstāvīgajās studijās.

Kursa apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

Studiju procesa īstenošana pamatojas uz studentcentrētas izglītības principiem. Studijas balstās uz studējošā patstāvību, vienlaicīgi nodrošinot mācībspēka vadību un atbalstu – katra studiju kursa aprakstā ir norādīts studējošo patstāvīgā darba apjoms un saturs, kā arī tā vērtēšanas metodes. E-RISEBA vidē tiek publiskoti katra studiju kursa vērtēšanas prasības, kritēriji un metodes atzīmju izlikšanai katram studiju kursam, kā arī vērtējumu skaidrojums. Studenti saņem skaidrojumu par vērtējumu, un, ja nepieciešams, padomus

darba uzlabošanai. Bakalaura darbu vērtēšanu veic vairāki eksaminētāji; vērtēšana notiek ar apstiprinātām procedūrām, tiek taisnīgi pielietota visiem studentiem un ir konsekventa. Ja studējošais ir neapmierināts ar vērtējumu, darbojas RISEBA sistēma studentu apelāciju izskatīšanai.

Studiju procesa īstenošanā programmas direktoram aktīvi palīdz atbalstīt studentus grupu kuratori. Kurators – akadēmiskais mācībspēks, administratīvais personāls vai studējošo pašpārvaldes loceklis, kas uzņemas atbildību/aizbildniecību kādai no studentu grupām, radot studijām labvēlīgu vidi un stiprinot grupas kolektīvu. Katrai dienas un vakara nodaļas grupai tiek nozīmēts arī grupas vecākais, kas darbojoties kopā ar grupas kuratoru seko studentu problēmām studiju laikā un augstskolas pasākumiem un ekskursijām. Kuratora darbības mērķis – sniegt atbalstu studentiem studiju laikā, palīdzot veidot RISEBA studiju vidi draudzīgāku studentiem.

2.3. Prakses nodrošinājums, prakses darba organizācija un rezultātu analīze, ja studiju programmā ir paredzēta prakse

Programmā ir paredzētas profesionālā prakses 20 KP apjomā. 2022./2023.studiju gada 1. un 2.kursa studējošajiem programmā ir paredzētas sekojošas prakses: uzņēmējdarbībā 1-2 (2.kurss), prakse biznesa inkubatorā (2. kurss) un pētniecības prakse (4.kurss). Sākot ar 2019.-2020.studiju gadu, ņemot vērā darba devēju un prakšu uzņēmumu pārstāvju ieteikumus, dažas prakses tika apvienotas lielākās grupās, lai studenti varētu pavadīt vairāk laika uzņēmumā praktisko iemaņu ieguvei.. Tika apvienotas “Prakse 1” 4 KP un “Prakse 2” 4 KP izveidojot “Prakse uzņēmējdarbībā 1-2” 8 kredītpunktu apjomā; “Prakse 3” 4 KP apjomā un “Pētniecības prakse” 8 kredītpunktu apjomā. Tā rezultātā, studenti pavada uzņēmumos 8, 4 un 8 kalendārās nedēļas.

Prakšu mērķis - dot iespēju studējošiem iegūt ekonomisko, uzņēmējdarbības kompetenci un apgūt praktisko iemaņu kopu, kas nepieciešamas komercdarbības vadītājam saimnieciskajā, pārvaldes un sociālajā jomā:

- modernas loģistikas koncepcijas;
- mūsdienīgas menedžmenta metodes;
- daudzpusīgus mārketinga paņēmienus;
- uzņēmējdarbības finansiālā līdzsvara principus;
- uzņēmuma darbības tiesiskos aspektus;
- iegūt materiālus kursa darba un bakalaura darba izstrādāšanai.

Prakšu uzdevumus un prasības reglamentē „Prakses nolikums BUV (Bakalaura Uzņēmējdarbības vadība) programmas studējošajiem” un katras prakses speciālas prasības. Prakses vada un koordinē prakses vadītājs (programmas direktors vai cits štata mācībspēks). Tās tiek novērtētas ar atzīmi noteiktajā termiņā, saskaņā ar studiju grafiku.

- **Prakse uzņēmējdarbībā 1-2:** veikt Latvijas makroekonomiskās situācijas analīzi un izpētīt makroekonomiskās situācijas ietekmi uz vienu noteiktu nozari pēc studenta izvēles, nostiprinot iegūtās zināšanas ekonomikas teorijā, un iegūt nepieciešamo informāciju kursa darba izstrādāšanai. Veikt noteiktās nozares noteikta produkta/pakalpojuma tirgus pētījumu pēc studenta izvēles, nostiprinot studiju kursus „Mārketinga” un „Mārketinga pētījumi” iegūtās zināšanas, un iegūt nepieciešamo informāciju kursa darba izstrādāšanai.

- **Prakse biznesa inkubatorā:** attīstīt studentu kreatīvo domāšanu un spējas biznesa ideju ģenerēšanā, iegūt teorētiskās un praktiskās zināšanas biznesa uzsākšanā.

- **Pētniecības prakse:** izpētīt un novērtēt noteikta uzņēmuma vadīšanu ekonomiskās efektivitātes sasniegšanai, nostiprinot visas iepriekš iegūtās zināšanas izvēlētajā specializācijā, un definēt problēmu, kas tiks izskatīta kursa darbā; nostiprināt studiju laikā, t.sk. studiju kursā „Pētījumu metodoloģija”, iegūtās zināšanas patstāvīga darba sagatavošanā un pētnieciskā darba metodoloģijā un iegūt nepieciešamo informāciju (t.sk. primāros datus) bakalaura darba izstrādāšanai.

Prakses vietu studējošais izvēlas patstāvīgi. Prakses vieta var būt jebkuras nozares organizācija, arī ārvalstu, kas veiksmīgi strādā ne mazāk kā 3 gadus. Ja studējošais ir

nodarbināts kādā no iestādēm, viņš par prakses vietu var izvēlēties savu darba vietu. Prakses vietu izvēloties, jāņem vērā prakses uzdevumi un to atrisināšanas iespējas. Gadījumā, ja studējošajam neizdevās patstāvīgi atrast prakses vietu, viņam / viņai ir tiesības prasīt, lai augstskola to nodrošinātu, griežoties pie programmas direktora. Pētniecības prakses vietu studentam jāizvēlas atbilstoši izvēlētai bakalaura darba tēmai un jāsaskaņo ar programmas direktoru.

Studentam nepieciešams noslēgt trīspusējo līgumu ar organizāciju, kas nodrošinās viņam / viņai prakses vietu un izvietot informāciju par izvēlēto prakses vietu e.riseba.lv līdz prakses sākumam. Šāda prasība arī attiecas uz studējošajiem gan latviešu valodā, gan angļu valodā. Ja veidojās grūtības ar prakses uzņēmuma nodrošināšanu (parasti šādu gaijumu ir ap 10%), tad studentam palīdz RISEBA Studentu karjeras un absolventu programmas vadītāja.

Aizstāvēt prakses atskaiti studējošajam 6-7 minūšu laikā:

- jāiepazīstina ar organizācijas darbību;
- jāiepazīstina ar organizācijas darbības analīzi;
- jāizklāsta secinājumus un priekšlikumu organizācijas darbības uzlabošanai.

Katrai prakses sadaļai ir izveidota vietne e.riseba.lv, kurās studentiem ir pieejamas visi vajadzīgas dokumentu veidlapas, piemēram, nolikums par praksēm programmā, prakses prasības, prakses līguma veidlapas latviešu un angļu valodās, prakses dienasgrāmata, prakses atskaites titullapa un noformējuma vadlīnijas, praktikanta novērtējuma veidlapa (no prakses vietas – uzņēmuma puses).

Prakses rezultātus izskata un/vai vērtē:

- prakses vadītājs no uzņēmuma (pētījuma objekts), kurš parakstās prakses atskaites titullapā un prakses dienasgrāmatā un ieliek vērtējumus.
- prakses vadītājs no RISEBA puses (studenta noslēguma darba zinātniskais vadītājs), kurš saskaņo prakses atskaiti.
- RISEBA komisija (ar programmas direktoru), kas pēc iepazīšanās ar studenta prakses dokumentiem un aizstāvēšanas prezentāciju, atbildēm uz jautājumiem, novērtē prakses rezultātus.

Organizācijas vadība, kurā praktizējas studējošais, var papildus minētajiem uzdevumiem noteikt arī savu individuālu prakses uzdevumu, bet tikai saistītu ar izvirzītām prasībām un tādā apjomā, kas neapdraud prakses programmas izpildi un ko pieļauj prakses termiņš.

2022.-2023.studiju gadā programmas studenti izgāja prakses 159 uzņēmumos. Vairāki studenti pēc prakses iziešanas turpināja sadarbību ar uzņēmumu, noformējot darba attiecības. 2022.gadā prakses iespējas programmas studentiem piedāvāja 159 uzņēmumi. T.sk. – SIA “Euronics Latvia”, “MSL Shared Service Center Riga Ltd.”, SIA “Rīgas meži”, SIA “Kreiss”, SIA “Core IT Dev”, SIA “Frigo Baltic”, “Flight Consulting Group”, “Krone ScanBalt”, SIA “Salmo”, SIA “Aza Tours”, SIA “Autobrava”, “Baltic Family Firm Institute” u.c.

Prakšu vērtēšanu veic vismaz divi pasniedzēji (eksaminētāji); vērtēšana notiek ar apstiprinātām procedūrām, tiek taisnīgi pielietota visiem studentiem un ir konsekventa. Ja studējošais ir neapmierināts ar vērtējumu, darbojas RISEBA sistēma studentu apelāciju izskatīšanai.

2.4. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem

2022./2023.studiju gadā 33 absolventiem tika piešķirts profesionālais bakalaura grāds un profesionālā kvalifikācija.

Atbilstoši programmas prasībām studējošo noslēguma darbu tēmām ir jābūt saistībā ar uzņēmējdarbības vadību. Katru gadu valsts pārbaudījumu komisija vērtē tēmu atbilstību programmai un tēmas tiek novērtētas kā atbilstošas.

Programmas studējošo noslēguma darbu vērtējumi parasti svārstās robežas no 6 (gandrīz labi) līdz 10 (izcili). 4 bakalaura darbus valsts pārbaudījumu komisijas izvirzīja

apbalvošanai. Vidējais gada vērtējums paaugstinājās līdz – 8.17 ballēm. Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā tradicionāli ir pārstāvji no organizācijām (biznesa vides vai publiskā sektora). Darba tēmas var iedalīt 8 grupās:

1. *Stratēģiskā vadība*
2. *Mārketinga vadība*
3. *Personāla vadība*
4. *Biznesa modelēšana*
5. *Loģistika*
6. *Jaunā uzņēmuma izveide*
7. *Uzņēmuma konkurētspēja*
8. *Kvalitātes vadība*

Kopējā darba tēmu atbilstība studiju programmai tika novērtēta kā pilnībā atbilstoša. Noslēguma darbu tēmu aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū var atzīt kā atbilstošu, par ko norādā darba devēju aptaujas anketas, bieži studenti izstrādā bakalaura darbus tieši pēc darba devēja pasūtījuma. Tomēr valsts pārbaudījumu komisija uzskaitīja raksturīgās kļūdas un priekšlikumus nobeiguma darbu pilnveidošanai nākotnē, kas bija:

1. *Jāievēro precīzāku atsauču lietojumu un izmantoto informatīvo avotu noformēšanu, kas galvenokārt, rodas, jo RISEBA prasības atšķiras no MS Word piedāvātajām;*
2. *Pievērst uzmanību vispārējam darba noformējumam, kas galvenokārt, rodas sasteigtības dēļ, tādēļ katra studiju gada ietvaros studējošie tiek motivēti savlaicīgi uzsākt savus bakalaura darbus, lai atliek laiks arī pārbaudīt noformējumu. Darbu vadītāji tiek aktīvāk piesaistīti šim procesam;*
3. *Pilnveidot priekšlikumu mērķtiecīgumu, kas nozīmē, ka ir nepieciešams tos konkretizēt un padarīt ciešāk sasaistītus ar pētījumā iegūtajiem secinājumiem un rezultātiem, tādēļ tiek izstrādātas detalizētas bakalaura vadlīnijas, kurās tiek atrunātas šīs nianšes.*
4. *Likt lielāku uzsvāru uz iegūto datu interpretāciju, kas nozīmē, ka ir nepieciešams ne tikai datus aprēķināt un skaidrot, bet arī sasaistīt tos ar teorētiskajā daļā minēto, tādēļ tiek izstrādātas detalizētas bakalaura vadlīnijas, kurās tiek atrunātas šīs nianšes.*

2.5. Studējošo ienākošā un izejošā mobilitāte studiju programmas ievaros

Covid19 pandēmijas ietekmes dēļ studenti 2022.-2023.mācību gadā gandrīz neizmantoja starptautiskās mobilitātes iespējas. Pārskata periodā Austrijā pilnu semestri pavadīja tikai viena pilna laika studente – I.A.V. “University of Applied Sciences for Management & Communication, Austrija”.

2.6. Audita, monitoringa un aptauju novērtējumi un to rezultātu analīze programmas kontekstā

2.6.1. Studiju kursu Moodle vietņu audita rezultātu analīze

Studiju kursu Moodle vietņu rezultāti rezultāti norāda uz dažām tehniskām grūtībām mācībspēku testu izstrādē un uzstādīšanā. Ar šādiem mācībspēkiem tiek strādāts, lai pilnveidotu studiju kursus līdz semestra sākumam.

2.6.2. Studiju kursu vērtējumu objektivitātes monitoringa analīzes rezultāti

Studiju kursu vērtējumu objektivitātes monitoringa analīze būtiski pārkāpumi netika atklāti. Atsevišķi viessdocētāji dod augstu vērtējumu (vidējais vērtējums 8-9), bet bieži vien tas ir grupu radošā darba rezultāts.

2.6.3. Studējošo atbiruma un tā iemeslu analīze

2022.-2023.studiju gadā tika atskaitīti 36 studenti dažādu iemeslu dēļ. Lielākā daļa studentu – 26 (67%) tika atskaitīti no tālmācības (latviešu valodas plūsma). Studentu atbiruma iemesli ir šādi:

- *Augstskolas lēmums (akadēmiskie vai finanšu parādi) – 74%;*
- *Augstskolas maiņa – 3%;*
- *Finanšu nepietiekamība – 5%;*
- *Iemesls nav norādīts – 8%;*

- *Personīgie iemesli (ģimene, veselība, darbs u.c.) – 10%.*

2.6.4. *Studējošo studiju kursa (t.sk. mācībspēka) novērtēšanas analīze*
Pārskata periodā nebija nekādu problēmu vai sūdzību no studentiem.

2.6.5. *Studējošo ikgadējās anketēšanas rezultātu analīze*

Vienā kursā bija trūkumi komunikācijā starp mācībspēkiem un studentiem, taču šis jautājums tika atrisināts pirms kursa beigām ar programmas direktora un administratora palīdzību. Nākotnē nepieciešams palielināt studentu skaitu, kuri piedalās aptaujās. Tomēr zems respondentu skaits un studentu sūdzību trūkums nozīmē, ka trūkumu nav.

2.6.6. *Studiju programmas novērtējums*

Studiju programma no studentu/absolventu puses tiek novērtēta ļoti augstu – 9 balles (10-balļu skalā). Aptaujā absolventi norāda šādas programmas priekšrocības – iespēja apgūt mācības sev ērtā laikā (tālmācības nodaļa), vienmēr pieejams programmas direktors, uz pašpilnveidošanos vērsti docētāji, daudzveidīga un praktiski pielietojama studiju programma. Pie trūkumiem / pilnveides ieteikumiem bija minēts – daži pārbaudes darbi ieplānoti iesniegšanai brīvdienās vai svētku dienās.

2.6.7. *Noslēguma darba izstrādes procesa novērtējums*

2022.-2023. studiju gada noslēguma darbu izstrādes process notika bez trūkumiem. Atbilstoši VPK vērtējumiem par noslēguma darbiem, vidējais vērtējums dienas nodaļā ir 7.5 balles (10-balļu skalā), vērtējumi ir no 6 līdz 9 ballēm. Vakara nodaļā – 7.6 balles, vērtējumi no 7 līdz 9 ballēm. Tālmācības nodaļā – 7.9 balles, vērtējumi ir no 6 līdz 10 ballēm. Viens noslēguma darbs bija ar vērtējumu 10 balles, VPK īpaši atzīmēja gan student, gan darba rezultātus. No VPK kopsavilkuma bija atzīmētas šādas piezīmes:

- *Darbu kvalitāte – ļoti laba (it īpaši tālmācības student darbos);*
- *Atbilstība studiju programmai – atbilst;*
- *Raksturīgākās kļūdas – noformēšanas un stila kļūdas, priekšlikumu īstenošanas iespējas uzņēmuma, mēģināt pielietot prognozēšanu ieviešot priekšlikumus un finanšu atdevi.*

Ieteikumu rezultātā programmas direktors īpašu uzmanību pievērš studentiem noslēguma darbu izstrādei veiktajās sanāksmēs.

3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

- 3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai

Kopš augstskolas dibināšanas RISEBA būtiski paplašinājusi telpas studiju procesa nodrošināšanai. 2017.gadā oktobrī telpu kopplatība bija 11350.61 m². Studiju process RISEBA tiek īstenots trīs ēkās Rīgā - Meža iela 3, Meža ielā 1/6 un Durbes ielā 4 (H2O6 RISEBA Arhitektūras un mediju centrs, Rīgas radošo kvartālu daļa). Ēka Durbes ielā 4 ir pielāgota cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Studiju process programmā lielākoties norisinās Meža ielā 3, tomēr nereti arī Durbes ielā 4 programmā studējošiem tiek piedāvātas vieslekcijas vai augstskolas organizēti pasākumi (dažādi kursi, semināri un vieslekcijas, Ziemassvētku balle, Karjeras dienas, Izlaidumi, Ievadnedēļas Hakatons, u.c.). Informācija par RISEBA infrastruktūru atspoguļota 3.1.tabulā.

3.1.tabula

RISEBA infrastruktūra 2022.-2023.gadā, ko izmanto studiju programmas "Uzņēmējdarbības vadība" studenti un mācītspēki

Meža iela 3, Rīga	Durbes iela 4, Rīga
18 mācību telpas (668 sēdvietas)	9 mācību telpas (263 sēdvietas)
3 datorklases (85 sēdvietas) + 75 portatīvie (2 mobilās datorklases)	3 mācību telpas, (video montāžas studija/ datorklases), (59 sēdvietas)
Kopēšanas centrs	2 video montāžas darba telpas (5 sēdvietas)
Studentu pašpārvaldes telpas	
1 pārrunu telpa	fotostudija (30 sēdvietas)
	skaņu ierakstu studija (10 sēdvietas)
	video studija (50-60 sēdvietas)

Visas auditorijas ir aprīkotas ar vizuālās demonstrēšanas iekārtām. Auditorijās ir uzstādīti jaudīgi stacionāri video projektori un lielākajās auditorijās ir papildus uzstādīti monitori, labākas redzamības nodrošināšanai no tālākajām rindām.

Kopumā RISEBA mācību procesu auditorijās, datorklasēs un montāžas telpās nodrošina 344 datori ar instalēto Windows operētājsistēmu, tai skaitā 75 portatīvie datori un 92 „Apple” datori. Studiju procesa vajadzībām ir aprīkotas 309 datorizētas darba vietas, no kurām 268 ir pieejamas tieši studentiem. Datori ir bāzēti uz Intel Core procesoriem ar instalētām MS Windows un MS Office programmatūru vai Apple MacOS X programmatūru. Portatīvie datori un lieljaudas WIFI iekārtas nodrošina auditoriju transformācijas iespējas par datorklasēm pietiekami īsā periodā, kas ļauj dinamiski plānot studiju procesus. Viena datorklase Meža ielā 3 un visas datorklases Durbes ielā 4 ir aprīkotas ar paaugstinātas veiktspējas datoriem, kuri spēj nodrošināt audiovizuālo materiālu ātru apstrādi un apmācību. Datortehnika tiek regulāri apsekota un pakāpeniski atjaunināta. Studiju programmā datorklasēs tiek īstenoti tādi studiju kursi, kā “Biroja lietišķā programmatūra”, “Biznesa datu apstrādes tehnoloģijas”, “Informācijas sistēmas uzņēmējdarbībā” daļa no studiju kursa “Mārketinga pētījumi”, “Lietvedība un lietišķā korespondence” kā arī citi studiju kursi, kuru īstenošanu, izmantojot datortehniku, pieprasa docētāji.

Visi RISEBA datori ir pieslēgti lokālam augstskolas datortīklam un Internetam. Augstskolas telpās ir nodrošināts bezvada Interneta pieslēgums (WiFi). Interneta

pieslēguma ātrums ir 200 Mbps (Meža iela 3), 200 Mbps (Durbes iela 4) un 50 Mbps (Mihoelsa iela 47).

RISEBA strādā 12 daudzfunkcionāla tīkla printeri ar skeneriem. Četri no tiem nodrošina krāsaino izdrukāšanu. Darbiniekiem un studentiem ir pieejams kopēšanas centrs izdales materiālu un iesniedzamo darbu drukāšanai, iesiešanai u.tml.

Multimediju prezentāciju un mācību materiālu sagatavošanai un demonstrēšanai, kā arī datu vizualizēšanai tiek izmantotas dažādas multivides tehniskās iespējas: konferenču auditorijas ar LCD un lāzer projektoriem, ekrāniem un skaņas ierīcēm; 5 pārnēsājami projektori; 5 portatīvie datori, kas varētu būt izmantojami kopā ar pārnēsājamiem projektoriem bez papildus stacionārām iekārtām.

Lekciju ierakstīšanas iespējas augstskolā ir nodrošinātas stacionāri 4 auditorijās – 3 auditorijās Meža ielā 3, kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz, RISEBA abonētās, Panopto video ierakstīšanas, pārvaldības un translācijas sistēmas un 1 auditorijā Arhitektūras un mediju centrā H2O6 (Durbes ielā 4), kur lekciju ierakstīšanas iespēja bāzēta uz Blackmagicdesign un video translācijas sistēmas Thomson Video Networks VS7000. Papildus augstskolā ir iespēja nodrošināt lekciju video ierakstu ar pārvietojamu daudzkameru aprīkojumu sistēmu (Live GV Director Nonlinear Live Production System), kura nodrošina ierakstu un translāciju ar 8 kamerām (Sony FS700 sērijas kameras ar īpašas ar SLOW MOTION funkciju un 4K video formātu).

RISEBA ir noslēgusi līgumu par MS Office educational izmantošanu studiju procesā, administratīvajā darbā un studentu un pasniedzēju privātai lietošanai.

Vairākus gadus RISEBA izmanto programmatūras paketi IBM SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) statistisko datu analīzei. IBM SPSS ir instalēta datorklasēs, kopā instalētas 38 lietotāju licences pasniedzēju un studentu darbības nodrošināšanai.

Datorprogrammu SPSS studiju procesā un noslēguma darbu izstrādē izmanto programmas "Uzņēmējdarbības vadība" studenti. Tā tiek izmantota studijuursos "Mārketinga pētījumi", "Kvantitatīvās metodes uzņēmējdarbībā" un "Pētījumu metodoloģija". Studentiem un mācībspēkiem zinātnisko pētījumu veikšanai ir pieejamas 1 Smart PLS un 5 NVIVO licences.

Studiju procesā RISEBA studenti plaši izmanto, RISEBA abonēto, e-platformu Webropol. RISEBA ir noslēgts līgums par Webropol lietošanu web veidā neierobežotam lietotāju skaitam.

2013.gadā RISEBA kopā ar četrām Latvijas augstskolām parakstīja līgumu par kopējās pret – plaģiāta platformas izveidošanu un izmantošanu un no 2014.gadā uzsaka to izmantošanu.

Pašlaik kopējā anti-plaģiāta platformā piedalās 25 Latvijas augstskolas.

2013.gadā RISEBA ieviesa jaunu e-platformu DreamApply, kuru izmanto ārzemju un vietējo reflektantu datu saņemšanai, glabāšanai un apstrādei. Līdz ar jaunās studiju pārvaldības sistēmas Unimetis ieviešanu, šo procesu nodrošinās jaunā sistēma.

Reizi gadā materiālo resursiem tiek veikts audits un noteikta to atjaunošanas un papildināšanas nepieciešamība tuvākajam gadam un tiek atjaunoti plāni nākamo gadu IT infrastruktūras attīstībai. Regulāri tiek veiktas apkopes un atjaunotas programmatūras versijas, datortīkla antivīrusu programmatūra un ugunsdrošības nodrošinājums.

Bibliotēkas telpu kopējā platība ir 453 m², ieskaitot lasītavu, ar 32 sēdvietām lasītājiem un datoriem ar piekļuvi internetam datorzālē. RISEBA ir divas saistītās apvienības - RISEBA Arhitektūras un mediju centrā H2O 6 Rīgā (Durbes ielā 4). 2010. gadā RISEBA pievienojās Latvijas Nacionālās nozīmes bibliotēku elektroniskās savienības katalogam. 2016. gadā RISEBA bibliotēku valsts līmenī akreditēja Latvijas Republikas Kultūras ministrija. RISEBA bibliotēka piedāvā šādus elektroniskos resursus: **Emerald** (www.emeraldinsight.com); **EBSCOhost** (<http://search.ebscohost.com>); **Leta** (www.leta.lv); **Nozare** (www.nozare.lv); **WOS** (<http://apps.webofknowledge.com>)

Datu bāzu izmantošana ir ļoti būtiska programmas “Uzņēmējdarbības vadība” studiju procesā, jo studenti tiek rosināti patstāvīgi iepazīties ar jaunākajām pētījumu atziņām. Tāpat kursa darbu un bakalaura (kvalifikācijas) darba sekmīgai aizstāvēšanai izmantotās literatūras un avotu sarakstā obligāti jāiekļauj avotus un zinātniskos rakstus svešvalodās. Bibliotēkā ir literatūra angļu valodā (60%), latviešu valodā (15%), krievu un citās valodās (25%). Bibliotēkas krājums, tajā skaitā attiecībā uz programmai “Uzņēmējdarbības vadība” nepieciešamajiem resursiem tiek regulāri papildināts. Katru gadu katrai studiju programmai tiek piešķirts budžets jaunu studiju materiālu iegādei vismaz EUR 500 apmērā. Iesniegumu par nepieciešamajiem studiju materiāliem iesniedz attiecīgais mācītbspēks un to apstiprina studiju programmas direktors, kā arī katedras vadītājs. Augstskolas atvēlētais budžets resursu iegādei nereti ir lielāks nekā pieprasījums, kas ir skaidrojams ar arvien lielāku elektronisko resursu izmantošanu studiju procesā. 2020.gada septembrī studiju programmas “Uzņēmējdarbības vadība” vajadzībām ir iegādāti vairāki jauni resursi, piemēram:

- Dokumentu pārvaldība, Ievads dokumentu pārvaldībā, Personāla vadība un socionika
- Whitman, Michael E., *Principles of information security* / Michael E. Whitman, Ph.D., CISM, CISSP, Herbert J. Mattord, Ph.D., CISM, CISSP, Kennesaw State University. Sixth Edition. Australia : Cengage Learning, [2018] xx, 728 pages ; 24 cm ISBN 9781337102063 (iesiets).
- Dodson, Ian, *The art of digital marketing: The Definitive Guide to Creating Strategic, Targeted, and Measurable Online Campaigns* / Ian Dodson. Hoboken, New Jersey : Wiley, 2016. viii, 385 pages : illustrations ; 26 cm ISBN 9781119265702 (hardback) (iesiets).
- Nixon, Robin *Learning PHP, MySQL & JavaScript : with jQuery, CSS & HTML5* / Robin Nixon. 5. Izdevums. Sebastopol, CA : O'Reilly Media , 2018. xxvii,797 [2] lpp.ilustrācijas ; 23 cm. ISBN 9781491978917

2022.-2023.studiju gadā RISEBA bibliotēkas krājumos tika iegādātas 12 jaunās grāmatas “Uzņēmējdarbības vadība” vajadzībām, t.sk. Armstronga 2023.gada grāmata par cilvēkresursu vadību, 2 matemātikas un statistikas grāmatas, 2 psiholoģijas grāmatas, 3 par informācijas tehnoloģijām un mākslīgo intelektu, 2 par biznesa modeļiem, 2 par risku pārvaldību.

Bibliotēkai ir noslēgts līgums ar Harvard Business Publishing. Pasniedzēji var pasūtīt dažādus informatīvos resursus (situāciju analīzes, tiešsaistes kursus, simulācijas, video utt.) studiju kursu nodrošināšanas vajadzībām. Šādu iespēju regulāri izmanto programmas “Uzņēmējdarbības vadība” mācītbspēki, piemēram, Andrejs Čirjevskis un Tatjana Vasiļjeva.

RISEBA bibliotēka ir nodibinājusi sadarbību ar pazīstamām pasaules un vietējām izdevniecībām un pasūta grāmatas no tām.

- Lielbritānijā: Pearson Education Ltd, McGrawHill Publishing Company, ITPS, Marston Book Services Ltd, Thomson Publishing Service, ECCH, utt.
- Latvijā: Zvaigzne ABC, Jumava. Biznesa Partneri, Vaidelote, Rasa ABC, LU, BA „Turība”, Kamene, Merkūrijs Lat, utt.
- Krievijā: Путер, Юнити – Дана, Финансы и статистика, Инфра-М, Вильямс, Дело, Юристъ, utt..
- Francijā: Hachette Langue Étrangère, Clé Internationale, Ehancerel Edition bilingue, Didier, Foucher

Šāda sadarbība ir izdevīga programmas “Uzņēmējdarbības vadība” studentiem, ņemot vērā nepieciešamību izmantot literatūru svešvalodās. Tā kā būtisks RISEBA ienākums ir studiju maksa, augstskola seko līdzīgu grupu rentabilitātei, tajā skaitā neatverot studiju grupas, ja tajās ir pārāk mazs studējošo skaits.

3.2. Studiju maksas konkurētspējas novērtējums

3.3. tabula

Uzņēmējdarbības vadības bakalaura programmu salīdzinājums

Augstskola	Akred. termiņš	Valodas	Veids, ilgums	Studiju maksa (pilna laika, eiro/gadā)	Budžeta vietas
Uzņēmējdarbības vadība					
RISEBA	2027.	L.,A	P.,4 gadi	2780	-
Turība	2027.	L.,A	P.,4 gadi	2670	-
ISMA	2024.	L.,A	P.,4 gadi	2500	-
BSA	2023.	L.,A	P.,4 gadi	2125	-
TSI	2026.	L.,A	A.,3 gadi	2500	-
RTA	2027.	L.,A	P., 4 gadi	2330	10
RTU	2027.	L.,A	P., 4 gadi	1800	38
RTU	2027.	L.,A	A.,3 gadi	1800	13
Biznesa vadība					
Vidzemes Augstskola	2027.	L	P.4 gadi	1630	20
Ventspils augstskola	2023.	L	P.,4 gadi	1520	50
RTA	2027.	L.,A	A.,3 gadi	2330	-
LU	2027.	L.,A	A.,3 gadi	2400	35
LU	2027.	L	P.,4 gadi	2400	5
Banku Augstskola	2027.	L.,A	P.,4 gadi	3136	-
Liepājas Universitāte	2023.	L	P.,4 gadi	1780	16

Pēc 3.3. tabulas var secināt, ka vislētākā bakalaura programma būtu 1520 eiro gadā (Ventspils augstskola), ka arī tajā augstskolā ir visvairāk budžeta vietu no salīdzinātajām programmām – 50 vietas. Visdārgākā programma ir Banku augstskola un tā maksā 3136 eiro gadā. Vismazāk budžeta vietu ir Latvija Universitātē. 7 no 15 programmās nepiedāvā valsts budžeta vietas. 11 no 15 programmām ir iespēja mācīties latviešu vai angļu valodā, un 4 tikai latviešu, kā arī 11 no 15 programmas ir profesionālās un 4 akadēmiskās.

4. Mācībspēki

- 4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums

Programmas docētāji sadarbojas studiju kursu satura realizēšanā, uzlabošanā savstarpējās sasaistes nodrošināšanā iesaistoties programmas padomes darbā vai individuāli. Mācībspēki, kuri pārstāv biznesa vidi uzņem pie sevis studentus praksēs, kā arī piedāvā tēmas bakalaura darba pētījumiem.

Visiem studiju kursu docētājiem ir attiecīgā formālā vai neformālā izglītība, publikācijas un arī apliecinājums par profesionālo pilnveidi. Tādejādi akadēmiskais personāls pārstāv gan uzņēmējdarbības, ekonomikas, vadībzinības, gan loģistikas un mārketinga darbību un daloties savā pieredzē ar studējošajiem, citiem docētājiem un programmas padomē, palīdz sasniegt studiju programmā izvirzītos mērķus un dalīties gan akadēmiskās zināšanas, gan pieredzē no profesionālās darbības.

Studiju kursu rezultātu labākai sasniegšanai mācībspēki arī piesaista nozares profesionāļus atsevišķās savās lekcijās (par to paredzēta samaksa gan mācībspēkam, gan nozares profesionālim).

- 4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums, to ietekme uz studiju kvalitāti

Studiju programma attīstīta, piesaistot profesionāļus ar doktora un/vai maģistra zinātnisko grādu un ievērojamu pieredzi nozarē (4.2.1.tabula). Salīdzinājumā ar 2021.-2022.gada mācībspēku kopējais skaits 2022.-2023.gadā samazinājās par 15 mācībspēkiem.

4.2.1. tabula

Akadēmiskais personāls studiju programmā "Uzņēmējdarbības vadība"

Docētāji, kuri iesaistīti studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” realizēšanā	Akadēmiskā personāla pamata ievēlēšanas darba vieta	
	2021.-2022.	2022.-2023.
Akadēmiskais personāls	31	20
t.sk. zinātņu doktori	26	16
Pieaicinātie viesdocētāji	17	13
t.sk. zinātņu doktori	5	2
Mācībspēku skaits, kopā	48	33

Uz 2022.-2023.gadu no 20 ievēlētiem mācībspēkiem 16 (80%) ir doktora grāds (4.2.2. tabula). Vairāki docētāji ar maģistra grādu pašlaik studē doktorantūrā.

4.2.2. tabula

RISEBA ievēlēto un pieaicināto docētāju sadalījums studiju programmā

Docētāji, kuri iesaistīti studiju programmas „Uzņēmējdarbības vadība” realizēšanā	Akadēmiskā personāla pamata ievēlēšanas darba vieta		
	RISEBA	Nav RISEBA docētāji	Kopā
Docētāji ar doktora grādu	16	2	18 (55%)
Docētāji ar maģistra grādu	4	11	15 (45%)
Ar bakalaura grādu	0	0	0 (0%)
t.sk. profesori un asociētie profesori	7	2	9 (27%)
Akadēmiskais personāls, kopā	20	13	33 (100%)

4.2.2. tabulā attēlotais sadalījums norāda, ka no kopējā akadēmiskā mācībspēku skaita, 60% ir RISEBA akadēmiskais personāls un pārējie - 40% ir pieaicināti. Studiju programmā ir iesaistīti arī mācībspēki, kuri ievēlēti citās augstākās izglītības iestādēs, piem.

Ekonomikas un kultūras augstskola, Informācijas Sistēmu Menedžmenta Augstskola, Biznesa Augstskola Turība, Baltijas Starptautiskā Akadēmija, Biznesa vadības koledža. Kā arī vairāki mācībspēki ir no profesionālās vides un ir uzņēmumu pārstāvji - AS "Swedbank", Mācību centrs "FN serviss", SIA "Knauf", AS "Rīgas Satiksme", Latvijas Valodu skolotāju asociācija, Latvijas Zinātnes Padome.

RISEBA seko tam, lai mācībspēku kvalifikācija un docētie studiju kursi veidotu pozitīvu ietekmi uz RISEBA studiju kvalitāti. Pēc katra studiju kursa studējošie aizpilda vērtējumus par studiju kursu, kas tiek nosūtīti mācībspēkiem. Gadījumā, ja ir vērojamas problēmas studiju kursa docēšanā, studējošie pauž savu viedokli augstskolas administrācijai jau studiju kursa īstenošanas laikā. Būtiska uzmanība tiek vērsta ne tikai uz, lai nebūtu sūdzību par mācībspēkiem (docēšanas kvalitāti pārbaudot pirms studija kursa), bet arī uz to, lai studējošo apmierinātība ar mācībspēkiem būtu augsta.

4.3. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums

Visi studiju programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kurus aktualizē pirms studiju kursa sākumā katro semestri, saskaņojot ar programmas direktoru.

Mācībspēku skaits programmā nav liels, tāpēc lielāko daļu studiju moduļu (2-3 studiju kursi) pasniedz viens vai divi mācībspēki, piemēram: "Matemātika un statistika", "Informācijas tehnoloģija", "Ekonomika", "Vadības zinātne", "Grāmatvedība" un finanses". Mācībspēki piedalās katedras sēdēs un metodiskajos semināros, kuru ietvaros notiek diskusijas un sadarbība.

2022.-2023.studiju gadā studējošo skaits ir 310, bet mācībspēku skaits ir 33, respektīvi studējošo un mācībspēku skaita attiecība studiju programmas ietvaros ir vienāda ar 9.39. Taču, ņemot vērā to, ka aptuveni 40% no šīs programmas studiju kursiem tiek īstenoti kopīgi ar citām Biznesa un ekonomikas fakultātes programmām (piem.: "Biznesa psiholoģija", "Eiropas biznesa studijas", "Sabiedriskās attiecības un reklāmas menedžments", "Jaunuzņēmumu ekonomika un finanses"), šis rādītājs svārstās no 9,39 līdz 48,18.

5. Būtiska informācija par studiju programmu

5.1. Studiju virziena akreditācijas ekspertu noteikto rekomendāciju ieviešanas gaita

Saskaņā ar iepriekšējās akreditācijas (2021) rezultātiem programma nav saņēmusi nevienu ilgtermiņa rekomendāciju. Īstermiņa rekomendācijas:

1. *Provide more activities for students in smaller practice-oriented **applications** provided by faculty based on their research or in the business community. – Izpildīts pilnībā. Lietojumprogrammu integrācija studiju programmā. → Moodle mobilā aplikācija, PowerBI, Miro, Pinterest u.c.*
2. *Find a technology solution that allows students to access **IBM SPSS Statistics** software remotely. – Izpildīts pilnībā. Jau nodrošināts arī tālmācības studentiem. Consider implementing software to rule out fraudulent activity during **remote tests or exams**. – Izpildīts daļēji. Augstskola pēta iespējas. Pārskata periodā tika mēģināts organizēt attālināta eksāmena kārtošana videoierakstu pilnā mācībspēka kontrolē. Tomēr radās zināmas grūtības gan tehniska rakstura dēļ (sistēma nespēja izsekot pārāk daudziem studentiem vienlaikus - vairāk nekā 30), kā arī ar studentu personas datu drošību (bieži studenti eksāmenus kārtoja mājās, kad radinieki parādījās fonā, un tie nebija jāieraksta video). Augstskola turpina pētīt alternatīvas iespējas šī ieteikuma īstenošanai fakultātes līmenī.*

5.2. Studiju programmas padomes darbība

Studiju programmas padomes sastāvs 2022.-2023.studiju gadā:

1. **Priekšsēdētājs:** Mg.oec., Aleksandrs Skvorcovs, programmas direktors.

2. **RISEBA pārstāvji:**

Dr.paed., Dr.psych., Mg.math., Mārtiņš Veide, virziena vadītājs;

Mg.hrm., Gaļina Zilgalve, Ārējo sakaru nodaļas vadītāja;

Mg.oec., Vita Jegorova, vecākā studiju programmu administratore.

3. **Darba devēju pārstāvji:**

Dr.sc.administr., Iveta Cīrule, SIA BIORGANIK5 valdes locekle;

Mg.oec., Simons Kozlinskis, SIA „Getz Bros & CO” valdes loceklis.

4. **Mācībspēki:**

Dr.oec., Jevgenijs Kurovs, docents;

Dr.oec., Ivita Faituša, asoc.profesore.

5. **Absolventi:**

Aleksandrs Gļancevs, absolvents (dienas, Latvija);

Viktors Poņatovskis, absolvents (tālmācība, Vācija);

Daniels Ļemeško, absolvents (dienas, Austrija).

6. **Programmā studējošie:**

Daniils Trjahovs, 3.kursa dienas nodaļas students;

Kristaps Ozoliņš, 4.kursa vakara nodaļas students.

Programmas padome sanāk pēc programmas direktora iniciatīvas ne retāk kā reizi semestrī.

Atsevišķu programmu padomes pārstāvji tiekas biežāk. 2022.-2023.studiju gadā programmas padome augstu novērtēja programmā parādījušās dubulto grādu iegūšanas iespējas, kā arī ierosināja izvērtēt nepieciešamību īstenot specializācijas “Mārketinga vadība” un “Loģistika” studentu skaita samazināšanās dēļ. kuri izvēlas šo specializāciju. Programmas padome izskata un apstiprina programmas studiju plānu nākamajam studiju gadam. Komentāru nebija, tomēr tika piedāvāts papildināt brīvās izvēles priekšmetu sarakstu, pievienojot tādus kursus kā: “Nodokļi un aplikšana ar nodokļiem” un “Mākslīgā intelekta elementi uzņēmējdarbībā”.

5.3. Studiju programmas stiprās un vājās puses

Studiju programmas stiprās puses ir: latviešu un angļu studiju valodas; starptautiskās studiju un profesionālās prakses iespējas; dubultgrāda iespējas; tālmācības studiju forma;

radošais biznesa inkubators; laba materiāli-tehniskā bāze; mācībspēku kvalifikācija, pieredze un zinātniskie rezultāti; izcili studentu rezultāti uzņēmumu vadības pētījumos, kas tieši saistīti ar uzņēmumiem – profesionālo vidi; studiju programmas realizācijas ilgums un absolventu skaits (vairāk nekā 30 gadi, vairāk nekā 3000); izcili nodarbinātības rezultāti absolventiem.

Studiju programmas vājās puses ir: budžeta vietu (100% atlaide) trūkums studentiem ar zemām finansiālajām iespējām; nepieciešamība atjaunināt tālmācības materiālus ņemot vērā augstas prasības audio-video failu kvalitātei; zema studentu interese par specializācijām "Loģistika" un "Mārketinga vadība".

5.4. Studiju programmas attīstības plāns

1. *2024.gada septembrī nokomplektēt dienas un vakara nodaļu grupas (vismaz 15 studenti katrā).*
2. *Attīstīt tālmācības studiju kursus, t.sk. tālmācības studējošo eksāmenu kārtošana ar verifikāciju (remote exams).*
3. *Noslēgt sadarbības līgumu ar vēl vienu koledžu, lai aicinātu viņu absolventus turpināt studijas šajā studiju programmā sākot ar 3.kursu.*
4. *Izstrādāt vismaz 2 studiju kursu «jaunumus» C blokā.*
5. *Slēgt specializācijas «Mārketinga vadība» un «Loģistika».*
6. *Ieviest jaunu biznesa simulāciju uz 2 KP (3 ECTS).*